

Vadovų
klubų
mokykloje
pradžiamokslis

Sveikas, moksleivi!

Šiame pradžiamokslyje sužinosi apie vadovų klubus ir jaunimo politiką, kaip suorganizuoti vadovų klubą mokykloje ir kaip išspręsti kilusias problemas!

Pradžiamokslį sukūrė Lietuvos moksleivių sąjunga (LMS) – vienintelė Lietuvos mokiniams atstovaujanti organizacija, kasdien dirbanti dėl šviesesnio Tavo rytojaus!

Turinys:

1. Kas yra vadovų klubas ir jaunimo politika? (4–7 psl.)
2. Vadovų klubo organizavimas mokykloje (8–20 psl.)
3. Vadovų klubas mieste / rajone (21–23 psl.)
4. Iškeltų problemų sprendimas (24–33 psl.)

1.

**KAS YRA
VADOVŲ KLUBAS
IR JAUNIMO
POLITIKA?**

Kas yra vadovų klubas ir jaunimo politika?

Vadovų klubas (VK) – atstovų susirinkimas, kuriame aptariami moksleiviams aktualūs klausimai. LMS vadovų klubus skirsto dvejais lygmenimis:

- Vadovų klubas mokykloje – kai susirenka mokyklos klasių atstovai;
- Vadovų klubas mieste / rajone – kai susirenka to miesto / rajono mokyklų mokinių bendruomenių atstovai (dažniausiai – LMS nariai).

Kas yra vadovų klubas ir jaunimo politika?

- VK yra skirti tam, kad aktualūs klausimai ir problemos būtų aptarti su platesne bendruomenės dalimi, būtų surinkta daugiau nuomonių. Atstovai prieš VK privalo susipažinti su planuojamais svarstyti klausimais ir aptarti juos su savo atstovaujama bendruomene – klase ar mokinių taryba – tam, kad pateikti atsakymai atitiktų bendruomenės nuomonę ir lūkesčius.

Kas yra vadovų klubas ir jaunimo politika?

- Išnagrinėjus VK metu gautus atsakymus, reikia imtis veiksmų, kurie išspręstų moksleiviams aktualias problemas. Apie problemų sprendimo būdus sužinosite šio pradžiamokslio IV skyriuje. Visa tai galime vadinti jaunimo politika. Tai – jaunimui (šiuo atveju – mokiniams) aktualių klausimų bei problemų svarstymas ir sprendimo būdų ieškojimas. Ši sąvoka gali skambėti sudėtingai, tačiau su šio pradžiamokslio ir LMS savanorių pagalba išmokssite spręsti kiekvieną iškilusią problemą!

2.

**VADOVŲ KLUBO
ORGANIZAVIMAS
MOKYKLOJE**

VADOVŲ KLUBO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

VK mokykloje? Misija įmanoma!
Skatiname mokinių tarybas
rengti VK mokyklose, jog
galėtumėte kokybiškiau
atstovauti mokyklos moksleivių
nuomonei ir artimiau susipažinti
su LMS iškeltais probleminiais
klausimais.

VADOVŲ KLUBO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

Planuojant VK mokykloje, visų pirma reikia nuspręsti, kas bus šio VK dalyviai. Prisiminkite, kad VK dalyviai atstovauja savo klasėms, todėl tai turi būti žmonės, kuriais pasitiki jų klasės. Ar tai bus klasės seniūnas? Klasėje išrinktas mokinių tarybos narys? O galbūt klasės išsirinks naujus atstovus? Galite į VK pakviesti ir daugiau mokinių, tik svarbu užtikrinti, kad kiekviena klasė turėtų lygų balsą – klasės mokinių nuomonė neturėtų būti svaresnė, jeigu iš tos klasės dalyvauja daugiau mokinių.

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Tam, kad VK metu gauti atsakymai atitiktų kuo didesnės bendruomenės dalies nuomonę, pasistenkite prikviešti atstovus iš kuo daugiau klasių. Jeigu atstovas negali dalyvauti, skatinkite jį perleisti šią atsakomybę kitam klasės mokiniui.

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Pagalvokite ir apie VK svečius. Aptarinėjant mokiniams aktualias problemas labai svarbu, kad mokiniai jaustųsi įtraukti ir išgirsti, todėl rekomenduojame leisti VK stebėti kiekvienam norinčiam mokiniui. Taip pat galite į VK pasikviesti mokyklos vadovybės atstovus, kurie galėtų iškart sureaguoti į mokinių rūpesčius, tačiau įsitikinkite, kad tam pritaria VK dalyviai – dalis jų gali jaustis nejaukiai ir nedrąsiai kalbėdami prie mokyklos vadovybės atstovų. Jeigu tai yra Jūsų pirmas VK, galite pasikviesti ir LMS padalinio, veikiančio Jūsų (ar artimiausioje) miesto / rajono savivaldybėje, atstovus Jums padėti ir nukreipti tinkama linkme.

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Toliau Jums reikės suplanuoti, kokius aktualius klausimus aptarinėsite VK metu. Jeigu Jūsų mokykla turi LMS narį, rekomenduojame ir skatiname aptarti planuojamas miesto / rajono vadovų klubo temas ir klausimus, kad LMS narys, atvykęs į miesto / rajono vadovų klubą žinotų, ką mano jo atstovaujama bendruomenė. Taip pat, skatiname aptarti ir kitus mokyklos mokinių bendruomenei aktualius klausimus. Galbūt mokykloje įvyko didelis įvykis, apie kurį visi kalba?

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Galbūt mokyklos vadovybė svarsto priimti sprendimą, kuriam dalis bendruomenės nepritaria? Skatinkite atstovus iškelti jų klasėms aktualius klausimus. Jeigu nesugalvojate nieko, ką būtų verta aptarti, galite mokykloje padaryti apklausą ir išsiaiškinti, kokių problemų įžvelgia mokiniai ir ką reikia spręsti. Visada galima tobulėti, tad neabejojame, kad kaskart atrasite vis naujų aktualių klausimų. Svarbu nebijoti jų kelti ir nebūti įsitikinęs, kad kažkokia problema yra „neišsprendžiama“ ar „per sunki“. Jūsų mokyklos mokiniai nusipelno mokytis nuolat tobulėjančioje mokykloje ir tik atkreipdami dėmesį į visas problemas Jūs galėsite tai įgyvendinti!

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Susidareę klausimų, kuriuos aptarinėsite VK, sąrašą, pasidalinkite juo su klasių atstovais ir užtikrinkite, kad atstovai aptartų šiuos klausimus su savo klasėmis bendruose susirašinėjimuose ar per klasės valandėlę. Tam ir yra skirtas VK, kad surinkti plačios bendruomenės, o ne tik klasių atstovų asmenines nuomones. Skirkite pakankamai laiko visoms klasėms aptarti klausimus ir neskubėkite organizuoti VK, jeigu ne visos klasės dar spėjo padiskutuoti.

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Žinodami VK dalyvius, svečius ir planuojamus aptarti klausimus, galite planuoti pačio VK datą, laiką ir vietą. Apklauskite klasių atstovus, kada jie galėtų dalyvauti. VK data ir laikas turėtų būti tada, kai daugiausia klasių atstovų galės dalyvauti ir Jūs galėsite surinkti daugiausia nuomonių. Patogiausia vieta VK, be abejonės, yra mokykla, tačiau pasirinkite tokią patalpą, kurioje tilptų visi VK dalyviai ir svečiai, visi jaustųsi jaukiai ir patogiai. Net jeigu atrodytėte įkyriai, nepamirškite kelis kartus priminti VK dalyviams apie VK – svarbu, kad dalyvautų kuo daugiau atstovų.

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

VK vedantysis turėtų užtikrinti, kad visų klasių atstovai būtų išgirsti, o pats VK netaptų mūšio lauku. Kilus įtemptoms diskusijoms, VK vedantysis turėtų paprašyti diskutuojančiųjų kalbėti tik jam leidus ir prižiūrėti, kad diskusija išliktų etiška, nebūtų asmeniškumų. Rekomenduojame naudoti „pirštukų taisyklę“ – norint pasisakyti reikia pakelti vieną pirštą, jeigu kitas žmogus jau yra pakėlęs vieną pirštą – pakelti du pirštus, jeigu jau yra pakelti du – pakelti tris ir taip toliau. Tuomet VK vedantysis žmogus turėtų pakviesti pasisakyti vieną pirštą pakėlusį dalyvį ir kiekvienas pirštus pakėlęs dalyvis užlenkia po vieną pirštą. Taip sudaroma kalbėjimo eilė ir užtikrinama, kad visi norintys būtų išgirsti.

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Pasirūpinkite, kad VK metu pateikiami atsakymai būtų užrašomi. Svarbu, kad atsakymus užrašytumėte kuo tikslesnius, kad nuomonės būtų tinkamai suprastos, todėl rekomenduojame turėti 2-3 žmones, užrašančius atsakymus. Jeigu nespėjate užrašinėti atsakymų arba norite patikslinti atstovo žodžius, nebijokite paprašyti kalbėti lėčiau arba pakartoti sakinį. Protokolui galite naudoti mūsų paruoštą [šabloną](#).

Pabaigus VK, peržiūrėkite gautus atsakymus ir nuspręskite, kokių veiksmų prireiks toliau. Apie problemų sprendimo būdus sužinosite šio pradžiamokslio IV skyriuje.

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Svarbu žinoti, kad VK mokykloje neprivalo būti gyvas susirinkimas – galite aktualius klausimus aptarti ir nuotoliu, pvz. sukurdami internetinę apklausą arba kitu būdu, jeigu žinote, kad taip sulauksite daugiau kokybiškų atsakymų iš mokinių bendruomenės.

Vadovų klubo organizavimas mokykloje

Svarbu žinoti, kad VK mokykloje neprivalo būti gyvas susirinkimas – galite aktualius klausimus aptarti ir nuotoliu, pvz. sukurdami internetinę apklausą arba kitu būdu, jeigu žinote, kad taip sulauksite daugiau kokybiškų atsakymų iš mokinių bendruomenės.

3.

**VADOVŲ KLUBAS
MIESTE / RAJONE**

Vadovų klubas mieste / rajone

Miestuose / rajonuose, kuriuose LMS turi padalinius, kas mėnesį yra organizuojami viso miesto / rajono mokyklų mokinių atstovų VK. Dažniausiai tokiuose VK dalyvauja LMS nariai, išrinkti savo mokyklos mokinių bendruomenės, tačiau galima prisijungti ir kitiems mokiniams.

Vadovų klubas mieste / rajone

Informaciją apie VK galima rasti to miesto / rajono LMS padalinio socialiniuose tinkluose, LMS nariai taip pat gauna informaciją apie VK el. paštu arba LMS narių grupėje.

Miesto / rajono VK metu aptariami klausimai, kurie yra aktualūs visos Lietuvos mokiniams ir to miesto / rajono mokiniams. Aptariamos švietimo ir jaunimo aktualijos, atsiklausinama nuomonės, dalinamasi informacija. VK dalyviai taip pat yra skatinami iškelti jiems ar jų bendruomenėms aktualius klausimus. VK yra platforma, kurioje mokiniai gali sužinoti kitų mokyklų mokinių patirtis ir prašyti pagalbos, patarimo.

4.

**IŠKELTŲ
PROBLEMŲ
SPRENDIMAS**

Iškėlę problemą ir turėdami argumentus už problemos išsprendimą, turėtumėte įsivertinti, kaip elgsitės toliau:

Iškeltų problemų sprendimas

1. Aktualumas. Ar dauguma mokinių pritaria, kad problema yra ir kad ją reikia išspręsti?

Jeigu problema buvo aptarta VK metu ir dauguma klasių atstovų pritarė, kad ją reikia išspręsti, tada galite būti užtikrinti, kad problema yra aktuali. Tačiau, jeigu problema nebuvo aptarta VK ir apie ją kalbama dar tik mažoje žmonių grupėje, tuomet reikia įsitikinti, kad problemą įžvelgia dauguma kitų mokinių.

Iškeltų problemų sprendimas

Tai nebūtinai turi būti aptarimas per VK ar apklausa – kai kurios problemos yra įžvelgiamos akivaizdžiai. Pavyzdžiui, jeigu Jūsų problema yra apgriuvusios mokyklos sienos, tuomet neabejojama, kad kiti irgi įžvelgs šią problemą. Tačiau, jeigu Jūs siūlote mokyklos sienas perdažyti kita spalva, tam nebūtinai pritaras dauguma mokinių.

Iškeltų problemų sprendimas

2. Sprendimų priėmėjas. Kas turi galią priimti sprendimą, kuris išspręstų Jūsų problemą?

Dažniausiai sprendimų priėmėjas bus mokyklos direktorius arba vietos savivaldybė. Beveik visus klausimus, susijusius su mokyklos erdve ir inventoriumi, sprendžia mokyklos direktorius. Tačiau, jeigu problema yra susijusi su galiojančia tvarka, pvz. ugdymo organizavimu, tuomet reikia pasidomėti, kokia apimtimi ši tvarka galioja. Jeigu tvarka galioja tik toje mokykloje, tuomet sprendimų priėmėjas yra mokyklos direktorius. Tačiau, jeigu tvarka galioja visoje savivaldybėje, tuomet derėtų kreiptis į ją. LMS padaliniai palaiko ryšius su vietų savivaldybėmis, tad prireikus galite drąsiai kreiptis pagalbos. LMS padalinių kontaktus rasi [čia](#).

Iškeltų problemų sprendimas

Gali būti ir taip, kad sprendimų priėmėja bus nacionalinės valdžios institucija, pvz. švietimo, mokslo ir sporto ministerija arba nacionalinė švietimo agentūra.

Rekomenduojame tokiomis aplinkybėmis tokiais klausimais kreiptis į LMS, kadangi palaikome ryšį su nacionalinės valdžios atstovais ir turime patirties ieškant sprendimų mokiniams aktualiais klausimais. LMS kontaktus rasi [čia](#).

Iškeltų problemų sprendimas

3. Argumentai prieš. Kokius argumentus prieš problemos išsprendimą gali pateikti sprendimų priėmėjas? Ką Jūs atsakysite?

Iš anksto pagalvokite ir būkite pasiruošę atsakyti į priešingą poziciją. Kartais argumentai prieš bus logiški ir teisingi – nebijokite to pripažinti, tiesiog pasakykite, kad pritariate, tačiau manote, kad argumentų už yra daugiau arba jie turi daugiau „svorio“.

Iškeltų problemų sprendimas

4. Komunikacija. Kaip pasieksite sprendimų priėmėją?

Nuspręskite, ar šią problemą reikia spręsti susirašinėjant, ar skambučiu, ar susitinkant gyvai. Turėdami daugiau patirties ir pažindami sprendimų priėmėją, žinosite, kuris būdas bus Jums palankesnis.

Rekomenduojame problemas, kurios kelia daug nesutarimų, aptarinėti raštu, kadangi visada galėsite perskaityti ką rašėte ir ką rašė sprendimų priėmėjas, bus mažesnė miskomunikacijos tikimybė ir turėsite laiko apgalvoti ir konstruktyviai atsakyti sprendimų priėmėjui.

Iškeltų problemų sprendimas

5. Laikotarpis. Kiek gali prisiiekti laiko problemai išspręsti?

Žinodami galimus argumentus prieš ir pasirinktą komunikacijos būdą, galite įsivertinti, kiek prisiieks laiko sprendimui priimti. Jeigu galimų argumentų prieš yra daug, o komunikuojate raštu, tada, tikėtina, kad problemos sprendimas užims daugiau laiko.

Ryšys su kuratoriais

6. **Prioritetas.** Kokios svarbos yra šios problemos išsprendimas palyginus su kitų problemų išsprendimu?

Tik nusistatę prioritetus galėsite nepasimesti ir problemas spręsti sklandžiai. Pagalvokite, ar ši problema reikalauja skubaus išsprendimo. Ar ši problema kelia didelių kasdieninių kliūčių mokiniams? Apgalvoję ir palyginę problemą su kitomis problemomis, galėsite nuspręsti, kurias problemas išspręsti yra svarbiausia, o kurias ne taip svarbu. Galite susikurti lentelę ir sekti problemų skubos lygius ir jų išsprendimą. Taip pat nepamirškite, kad visada galite komandoje pasiskirstyti darbais ir dirbti prie skirtingų dalykų vienu metu.

**TIKIMĖS, KAD ŠIS
PRADŽIAMOKSLIS
PADĖJO JUMS
SUPRASTI DAUGIAU
APIE VADOVŲ KLUBUS
IR JAUNIMO
POLITIKOS PROCESUS,
PROBLEMŲ
SPRENDIMĄ. AČIŪ,
KAD SKAITĖTE!**

KONTAKTAI:

- ims@moksleiviai.lt
- moksleiviai.lt/kontaktai

